
Til: Jura og International (jurint@sm.dk)
Cc: Elsebeth Jarl Brunés (ejb@sm.dk)
Fra: Camilla Lindholm Hammer - CAH (CAH@atp.dk)
Titel: Høring over udkast til vejledning om retssikkerhed og administration på det sociale område
Sendt: 24-11-2017 13:29:33

Til Elsebeth Jensen

Ved mail af 30. oktober 2017 har Børne- og Socialministeriet anmodet om Udbetaling Danmarks eventuelle bemærkninger til udkast til vejledning om retssikkerhed og administration på det sociale område.

Udbetaling Danmark har ingen bemærkninger til udkastet.

Venlig hilsen
Camilla Lindholm Hammer

atp=

Udbetaling Danmark · Hillerød
Juridisk Konsulent · Driftsjura
Direkte nummer +45 48 20 37 13 · Mobil +45 29 47 07 32
E-mail CAH@ATP.DK

ATP · Kongens Vænge 8 · 3400 Hillerød
Telefon +45 70 11 12 13 · www.atp.dk · CVR-nr. 43405810
Følg ATP Koncernen på [Facebook](#) · [LinkedIn](#)

Oplysningerne i denne e-mail kan være fortrolige og er udelukkende beregnet til brug for de oven for angivne personer eller virksomheder. Vi gør opmærksom på, at udbredelse, omdeling eller kopiering af oplysningerne efter omstændighederne er forbudt. Hvis du har modtaget denne e-mail ved en fejtagelse, bedes du meddele det til afsenderen og derefter slette den. På forhånd tak.

Børne- og Socialministeriet

Holmens Kanal 22

1060 København K

Sendt til jurint@sm.dk og ejb@sm.dk.

27. november 2017

Høringssvar over udkast til vejledning om retssikkerhed og administration på det sociale område

Dansk Erhverv har den 30. oktober 2017 modtaget udkast til vejledning om retssikkerhed og administration på det sociale område.

Dansk Erhverv organiserer en lang række af medlemsvirksomheder inden for ældreområdet samt det specialiserede socialområde, herunder bo- og opholdssteder og leverandører af socialpædagogisk støtte.

Generelle bemærkninger

Dansk Erhverv støtter udkastet til ændringer af vejledningen om retssikkerhedsloven, som sigter mod at styrke og fremme retssikkerheden for borgerne. Dansk Erhverv finder det en naturlig del af god forvaltningsskik, at kommunerne har pligt til at rådgive og vejlede borgere ud fra en helhedsvurdering på det sociale område. I den forbindelse påpeger Dansk Erhverv vigtigheden af kommunernes pligt til at oplyse om retten til frit valg af leverandører, hvor det er muligt og relevant i henhold til lovgivningen på området.

Dansk Erhverv har ikke yderligere bemærkninger til ændringer af vejledningen om retssikkerhed og administration på det sociale område.

Med venlig hilsen

Tina Bostrup

Politisk konsulent Dansk Erhverv

Til: Elsebeth Jarl Brunés (ejb@sm.dk), Jura og International (jurint@sm.dk)
Fra: Amanda Lærke Vad (alv@datatilsynet.dk)
Titel: Vedr. høring over udkast til vejledning om retssikkerhed og administration på det sociale område
Sendt: 27-11-2017 13:02:22

Børne- og Socialministeriet
Att: Elsebeth Jensen

Vedrørende Sags nr.: 2017-4218
Datatilsynets j.nr.: 2017-122-1541

Ved e-mail af 30. oktober 2017 har Børne- og Socialministeriet fremsendt høring over udkast til vejledning om retssikkerhed og administration på det sociale område.

Ovennævnte udkast giver ikke Datatilsynet anledning til bemærkninger.

Med venlig hilsen

Amanda Lærke Vad
Fuldmægtig, cand.jur.

Tlf.: (+45) 33 19 32 21
E-mail: alv@datatilsynet.dk

DATATILSYNET

Borgergade 28, 5. sal, 1300 København K
Tlf.: +45 3319 3200, Fax: +45 3319 3218
E-mail: dt@datatilsynet.dk, Internet: www.datatilsynet.dk

Til: ebj@sm.dk (ebj@sm.dk), Jura og International (jurint@sm.dk)
Cc: Ida Agnete Dalsjö (IAD@regioner.dk)
Fra: Josefine Bernhard (jbe@regioner.dk)
Titel: Høring over udkast til vejledning om retssikkerhed og administration på det sociale område
Sendt: 27-11-2017 15:45:05

Til Børne- og Socialministeriet

Danske Regioner har ingen bemærkninger til Høring over udkast til vejledning om retssikkerhed og administration på det sociale område.

Med venlig hilsen

Josefine Bernhard Andresen
Student
Center for Sundhed og Sociale Indsatser (SUS)

D 3529 8215
E jbe@regioner.dk

Danske Regioner
Dampfærgevej 22
2100 København Ø
T 3529 8100

Officiel post: regioner@regioner.dk
Følg os på Twitter, Facebook og regioner.dk

Til: Jura og International (jurint@sm.dk)
Cc: =?utf-8?Q?ejb@ (sm.dk?= ejb@sm.dk), Torben Sørensen (torsoe@statsforvaltningen.dk), Helle Haxgart (helhax@statsforvaltningen.dk), Rie Thoustrup Sørensen (RITHSO@statsforvaltningen.dk)
Fra: Direktion (direktion@statsforvaltningen.dk)
Titel: Høring over udkast til vejledning om retssikkerhed og administration på det sociale område
Sendt: 27-11-2017 13:22:54
Bilag: Høringsbrev.pdf; Udkast til vejledning om retssikkerhed og administration på det sociale ....pdf; Høringsliste retssikkerhedsvejledning november 2017(F2#3440707#1#3440703....pdf; smime.p7s;

Til Børne- og Socialministeriet

Under henvisning til mail af 30. oktober 2017 (Sagsnr.: 2017-4218) om høring over udkast til vejledning om retssikkerhed og administration på det sociale område, skal det meddeles, at Statsforvaltningen ikke har bemærkninger til de foreslåede ændringer.

Med venlig hilsen

Rikke Hinrichsen
direktionsassistent

STATSFORVALTNINGEN

Statsforvaltningen
Storetorv 10
6200 Aabenraa
Telefon: 72 56 70 00
Direkte telefon: 72 56 79 77
Mail: direktion@statsforvaltningen.dk
Web: www.statsforvaltningen.dk

Fra: Lovekspeditionen [<mailto:publikationer@sim.dk>]
Sendt: 30. oktober 2017 10:36
Til: Udsendelse fra Børne- og Socialministeriet
Cc: Elsebeth Jarl Brunés; Elsebeth Jensen
Emne: Høring over udkast til vejledning om retssikkerhed og administration på det sociale område

Børne- og Socialministeriet
Holmens Kanal 22
1060 København K
Tlf. 3392 9300, Fax. 3393 2518,
E-mail sm@sm.dk

J.nr. 2017 - 4218

Dato 30.10.2017

Til de på vedlagte høringsliste anførte

Til: Elsebeth Jarl Brunés (ejb@sm.dk), Jura og International (jurint@sm.dk)
Fra: Samfundsanalyse (samfundsanalyse@aeldresagen.dk)
Titel: Høringssvar - Ældre Sagen - Udkast til vejledning om retssikkerhed og administration på det sociale område
Sendt: 27-11-2017 14:40:44
Bilag: Høringsbrev.pdf; Udkast til vejledning om retssikkerhed og administration på det sociale ....pdf; Høringsliste retssikkerhedsvejledning november 2017(F2#3440707#1#3440703....pdf;

Til Børne- og Socialministeriet

Ældre Sagen har ingen bemærkninger til ovenstående høring.

Venlig hilsen

Pia Westring
Afdelingssekretær/PA
Samfundsanalyse
Direkte: 33 96 86 29
Mobil: +45 21 19 59 53
pw@aeldresagen.dk

Ældre@Sagen

Nørregade 49 · 1165 København K · Tlf. 33 96 86 86

Fra: Lovekspeditionen [mailto:publikationer@sim.dk]

Sendt: 30. oktober 2017 10:36

Til: Udsendelse fra Børne- og Socialministeriet

Cc: Elsebeth Jarl Brunés; Elsebeth Jensen

Emne: Høring over udkast til vejledning om retssikkerhed og administration på det sociale område

BØRNE OG SOCIALMINISTERIET

Børne- og Socialministeriet

Holmens Kanal 22

1060 København K

Tlf. 3392 9300, Fax. 3393 2518,

E-mail sm@sm.dk

J.nr. 2017 - 4218

Dato 30.10.2017

Til de på vedlagte høringsliste anførte

Høring over udkast til vejledning om retssikkerhed og administration på det sociale område

Med venlig hilsen

Elsebeth Jensen

Børne- og Socialministeriet
Holmens Kanal 22
1060 København K
jurint@sm.dk
ejb@sm.dk

Høringssvar til udkast til vejledning om retssikkerhed og administration på det sociale område

Ankestyrelsen har følgende bemærkninger til udkastet til vejledningen:

Til pkt. 57:

Vi foreslår, at der indsættes en henvisning til vores principafgørelse 60-17 (som også er nævnt i vejledningens pkt. 250). Følgende kunne være et forslag til tekst:

"Principafgørelsen fastslår, at en kommune, inden den afgør en sag om hjælp og støtte til fx ældre og borgere, som har en funktionsnedsættelse, skal sikre sig, at borgeren er i stand til at varetage sine interesser.

Det betyder, at kommunen skal være opmærksom på, om der er behov for at bede Statsforvaltningen om at beskikke en værge. Det gælder i situationer, hvor borgeren på grund af en nedsat intellektuel (kognitiv) funktionsevne eller af andre årsager, ikke er i stand til at varetage sine interesser og heller ikke kan give en gyldig fuldmagt til andre om at varetage sine interesser. Det gælder ikke mindst, når der ikke er enighed mellem en kommune og en pårørende om den indsats, som er nødvendig over for borgeren. En klage til Ankestyrelsen må i sig selv betegnes som en sådan uenighed, at den kan danne grundlag for, at der er behov for beskikkelse af en værge.

Hvis borgeren ikke har fået mulighed for at udnytte sine partsrettigheder under sagens behandling og forløb i kommunen, er der tale om tilsidesættelse af grundlæggende sagsbehandlingsregler, herunder partshøring, sagsoplysning og klagemuligheder, som fører til, at kommunens afgørelse som udgangspunkt er ugyldig. Det skyldes, at disse grundlæggende sagsbehandlingsregler har karakter af garantiforskrifter.

28. november 2017

J.nr. 2017-0017-59157
Cpr.nr.

Ankestyrelsen
7998 Statsservice

Tel +45 3341 1200

ast@ast.dk
sikkermail@ast.dk

EAN-nr:
57 98 000 35 48 21

Åbningstid:
man-fre kl. 9.00-15.00

Tilsidesættelse af sådanne garantiforskrifter medfører, at der er en formodning for, at afgørelsen er påvirket af manglerne, medmindre det konkret kan afkræftes. Det er myndigheden, der har bevisbyrden for, at manglerne ikke har haft betydning for afgørelsens resultat."

Til pkt. 98:

Vi foreslår, at der indsættes en henvisning til udtalelse fra Folketingets Ombudsmand 2017-17. Følgende kunne være et forslag til tekst:

"En borger mente, at kommunen og en vejledningsenhed, som kommunen havde kontaktet inden afgørelsen, havde misforstået faktiske oplysninger i sagen. Han kontaktede derfor selv vejledningsenheden, som nu gav udtryk for støtte til borgerens ønske om en bil med træk på alle fire hjul. Han skrev derefter til Ankestyrelsen, at kommunens vurdering var baseret på et "unuanceret og forkert grundlag", og opfordrede styrelsen til at kontakte vejledningsenheden.

Ankestyrelsen forholdt sig ikke til borgerens opfordring og lagde vægt på de eksisterende oplysninger fra kommunen og vejledningsenheden, herunder at borgeren kunne bruge en tidligere bevilget firehjulet ATV (en crossmaskine).

Borgeren klagede til ombudsmanden, som mente, at Ankestyrelsen burde have imødekommet borgerens opfordring til at indhente yderligere oplysninger fra vejledningsenheden. Ombudsmanden henviste til, at borgeren havde rejst relevant tvivl om rigtigheden af de oplysninger, som indgik i grundlaget for styrelsens afgørelse om at stadfæste kommunens afslag."

Til pkt. 259:

Det fremgår af dette punkt, at hvis en kommune på baggrund af borgerens klage finder behov for at skaffe yderligere oplysninger vurderinger el.lign. i et sådant omfang, at en genvurdering ikke kan være afsluttet inden 14 dage, **har kommunen mulighed for** i stedet at annullere den afgørelse om nedsættelse eller frakendelse af hjælp, der er klaget over, og træffe en helt ny afgørelse – med ny varsling og klagevejledning – når sagen er oplyst.

Det er Ankestyrelsens opfattelse, at kommunen **skal** genvurdere inden 14 dage, ellers skal afgørelsen annulleres. Det skal ikke kun være en mulighed for kommunen.

Hvis Børne- og Socialministeriet fastholder denne formulering, bør det fremgå af dette punkt i vejledningen, at en overskridelse af

genvurderingsfristen kan betyde, at Ankestyrelsen ikke kan nå at behandle klagesagen inden for de 14 uger, og at styrelsen i sådanne tilfælde vil kunne være nødsaget til at tillægge klagen opsættende virkning ud over de 14 uger.

Til pkt. 266:

Om klagefristens beregning – sidste kasse om ombudsmandens praksis: Vi foreslår, at der indsættes en henvisning til ombudsmandens udtalelse 2016-34. Følgende kunne være et forslag til tekst:

"Ombudsmanden var ikke enig i, at det følger af god forvaltningsskik, at Trafik og Byggestyrelsen skulle have sendt et eller flere breve til borgeren med almindelig fysisk post i stedet for (eller samtidig med) at benytte Offentlig Digital Post. Ombudsmanden mente heller ikke, at myndighederne er forpligtede til at undersøge, hvorfor en borger ikke har reageret på en meddelelse sendt via Offentlig Digital Post, før de sender borgeren en rykker (eller anden henvendelse) via Offentlig Digital Post."

Til pkt. 254 og 415 om § 61:

Som følge af Vestre Landsret dom af 16. december 2015 om retssikkerhedslovens § 61 må vi tage forbehold for, at der skal ændres i retssikkerhedsvejledningen. Vi har drøftet problemstillingen med Jura i Børne- og Socialministeriet den 22. november 2017.

Venlig hilsen

Marianne Sinding

Taastrup, den 28. november 2017 / SO/JSK/kil

Dansk Handicap Forbund
– et liv med lige muligheder

Børne- og Socialministeriet
Holmens Kanal 22
1060 København K

jurint@sm.dk / ejb@sm.dk

Høringssvar over vejledning om retssikkerhed og administration på det sociale område

---

Dansk Handicap Forbund afgiver hermed høringssvar over vejledning om retssikkerhed og administration på det sociale område.

Som vi har beskrevet i tidligere høringer, så er vi meget tilfredse med indførelsen af varslingsordningen på de syv konkrete bestemmelser, selvom den ikke fuldt ud kan betragtes som opsættende virkning.

Vores fokus ved læsning af afgørelsen har været at sikre, at ingen borgere, som modtager hjælp efter de nævnte paragraffer, risikerer at stå uden hjælp i perioden til en klage er endeligt afgjort.

Genvurderingsfristen på 14 dage

Punkt 259

Her beskrives kommunernes særlige genvurderingsfrist på 14 dage i afgørelser efter servicelovens §§ 32, 36, 42, 95, 96, 98 og 114. Vi har en bekymring for, om kommunerne i alle tilfælde er opmærksomme på denne særlige genvurderingsfrist. Vejledningen bør guide kommunerne i, at der skal være et beredskab, som sikrer, at de er opmærksomme på fristen, når de behandler sager af denne type. Vi kvitterer samtidig for, at kommunerne vejledes i at ophæve afgørelserne, såfremt genvurderingsfristen ikke kan overholdes.

Varslingsordningen

Punkt 298

Her er der en grundig beskrivelse af varslingsordningen og den opsættende virkning, som gives i denne periode. Vi har fået oplyst, at 10 % sager ikke kan forventes færdiggjort inden for fristen, og at Ankestyrelsen i disse tilfælde må vurdere, om der kan tillægges opsættende virkning. Vi mener også, at dette forhold bør være beskrevet i vejledningen, da der ellers kan opstå tvivl både hos borger og kommune.

Med venlig hilsen

Susanne Olsen, landsformand

Børne- og Socialministeriet
Sendt til: Jurint@sm.dk med kopi til ejb@sm.dk

Vordingborg
28. november 2017

Høringssvar til udkast til vejledning om retssikkerhed og administration på det sociale område

Foreningen af kommunale social-, sundheds- og arbejdsmarkedschefer i Danmark (FSD) takker for muligheden for at kommentere på udkast til vejledning om retssikkerhed og administration på det sociale område.

Foreningen har blot en enkelt bemærkning til vejledningen.

Vejledningens punkt 395 om mellemkommunal refusion henviser til Ankestyrelsens principafgørelse 58-17. Det fremgår af principafgørelsen, at "Da ældreboliger – etableret af en kommune – falder ind under opsamlingsbestemmelserne, skal der ikke lægges vægt på den konkrete støtte, borgeren faktisk modtager."

Foreningen er ikke enig i Ankestyrelsens bemærkning og mener således ikke, at den bør fremgå af vejledningen. Det er foreningens opfattelse, at såfremt vurderingen af retten til refusion ved visitation til ældreboliger etableret af en kommune er uafhængig af, hvilken konkret støtte borgeren modtager, kræver det en lovændring.

Foreningen er enig i, at en ældrebolig etableret af kommunen falder ind under opsamlingsbestemmelsen, men uenig i, at der ikke skal lægges vægt på den konkrete støtte, borgeren rent faktisk modtager.

Hvis der ikke skulle lægges vægt på den konkrete støtte, skulle disse boliger fremgå direkte af stk. 2 nr. 1-4 – og ikke høre under opsamlingsbestemmelsen. Formålet med opsamlingsbestemmelsen er netop, at der i andre boligformer end dem som er nævnt i nr. 1-4 skal foretages en konkret helhedsvurdering af støtteomfang og boligtype, hvorfor dette også må være gældende for ældreboliger etableret af kommunen.

Foreningen af kommunale
social- sundheds- og
arbejdsmarkedschefer i Danmark

Det er derfor foreningens opfattelse, at Ankestyrelsens bemærkning ikke er korrekt, at den ikke bør fremgå af vejledningen, og at princippet om, at der ikke skal lægges vægt på den konkrete støtte i ældreboliger, kræver en lovændring.

Med venlig hilsen

Helle Linnet
Landsformand

Børne- og Socialministeriet
Holmens Kanal 22
1060 København K
Danmark
jurint@sm.dk

Kopi til
ejb@sm.dk

WILDERS PLADS 8K
1403 KØBENHAVN K
TELEFON 3269 8888
MOBIL 91325769
EMKI@HUMANRIGHTS.DK
MENNESKERET.DK

DDK. NR. 17/02286-2

HØRING OVER UDKAST TIL VEJLEDNING OM RETSSIKKERHED OG ADMINISTRATION PÅ DET SOCIALE OMRÅDE

28. NOVEMBER 2017

Børne- og Socialministeriet har ved e-mail af 30. oktober 2017 anmodet om Institut for Menneskerettigheders eventuelle bemærkninger til udkast til vejledning om retssikkerhed og administration på det sociale område.

Instituttet har ikke bemærkninger til de konkrete ændringer.

Instituttet skal dog henlede opmærksomheden på, at instituttet for nylig har udgivet en undersøgelse af hjemløses rettigheder i kommunerne.¹ I undersøgelsen anbefaler instituttet blandt andet, at Børne- og Socialministeriet i vejledning om retssikkerhed og administration på det sociale område indsætter en gennemgang af retssikkerhedslovens anvendelse i forbindelse med kontrol med hjemløses ophold i kommunerne og dokumentationskrav over for hjemløse borgere.

Instituttet er ligeledes kommet med tilsvarende anbefaling, da ministeriet senest sendte vejledningen i høring. Der henvises til instituttets høringssvar af 31. marts 2017, som vedlægges.

Der henvises til sagsnr.: 2017-4218.

Med venlig hilsen

Emil Klørboe
SPECIALKONSULENT

---

¹ Institut for Menneskerettigheder, 'Hjemløse borgeres rettigheder i kommunerne', 2017, tilgængelig på:
<https://menneskeret.dk/udgivelser/hjemloese-borgeres-rettigheder-kommunerne>.

Til: Elsebeth Jarl Brunés (ejb@sm.dk), Jura og International (jurint@sm.dk)
Cc: Kontakt@gadejuristen.dk (Kontakt@gadejuristen.dk)
Fra: Kontakt@gadejuristen.dk (Kontakt@gadejuristen.dk)
Titel: SV: Høring over udkast til vejledning om retssikkerhed og administration på det sociale område
Sendt: 29-11-2017 01:27:33

Gadejuristens kommentarer til vejledning om retssikkerhed og administration på det sociale område, kapitel 33 om opholdskommune og handlepligt

Gadejuristen er 30. oktober 2017 blevet bedt om at bidrage til Børne- og Socialministeriets høring over udkast til vejledning om retssikkerhed og administration på det sociale område. Vi takker for invitationen og iler her på falderebet med bemærkninger til udvalgte dele som stadig frembyder store udfordringer i det daglige.

Vejledningens kapitel 33, s. 224 ff., pkt. 329 ff. omhandler begrebet opholdskommune og denne kommunes handlepligt, jf. særligt lov om retssikkerhed og administration på det sociale område § 9. Det er Gadejuristens erfaring, at opholdsbegrebet, handlepligten og refusionsspørgsmålet giver anledning til alvorlige problemer i praksis og i den forbindelse unødigt og svær forværring for allerede rigeligt udsatte hjemløse. Vi har derfor fokuseret på dette kapitel i nedenstående.

Det fremgår af vejledningen, at formålet med reglerne om opholdskommune og handlepligt er at sikre, at der faktisk handles, så den berettigede borger får den nødvendige hjælp i tide (pkt. 329). Det fremgår også, at det med forholdsvis få undtagelser er opholdskommunen, der har handlepligten og dermed pligten til at betale, samt at alle borgere altid har en opholdskommune med handlepligt (pkt. 330). På disse punkter er vejledningen forholdsvis klar, og efter ordlyden burde det ikke være muligt at falde mellem to stole.

Kommunernes skøn

Der er i vejledningen redegjort for visse momenter, der kan lægges vægt på i vurderingen af, hvilken kommune der er opholdskommune. Det fremhæves i den forbindelse, at de faktiske forhold, borgerens egne oplysninger om ophold og borgerens foretrukne kommune er vigtige momenter (pkt. 330). Det er imidlertid Gadejuristens erfaring, at kommunernes skøn falder vidt forskelligt ud, også selvom det er den samme borgers ophold, der vurderes. Det kan derfor anbefales at vejledningen vedrørende dette skærpes.

CPR-registrering

Det er endvidere Gadejuristens erfaring, at reglernes samspil med CPR-lovgivningen og kommunernes praksis for folkeregisterregistrering i mange tilfælde bevirker, at formålet med reglerne om opholds- og handlekommune regulært undermineres.

Efter CPR-loven påhviler det kommunerne at registrere personer uden bopæl på vedkommendes faste opholdssted, uanset opholdsstedets karakter, jf. CPR-loven § 6, stk. 2. Dette kræver blot, at opholdet har en "vis varighed," hvilket efter praksis kan være ganske få dage.

I de tilfælde, hvor to eller flere kommuner er uenige om, hvilken kommune der er handlekommune, medfører lov om retssikkerhed og administration på det sociale område § 9, stk. 12, at handlepligten ligger hos den kommune, hvor borgeren senest har haft folkeregisteradresse.

Det er Gadejuristens opfattelse, at udgangspunktet i bestemmelsen burde være, at det er den kommune, hvori borgeren fysisk befinder sig, der har handlepligten, hvis der er uenighed. Dette ville bedst sikre, at borgeren reelt fik hjælp ved henvendelse til de sociale myndigheder. Da dette imidlertid ikke er retstilstanden, bør vejledningen give anvisninger for, hvordan der undgås uhensigtsmæssigheder på grund af det i praksis ofte besværlige samspil med CPR-lovgivningen, således at hensynet bag reglerne om handlekommune ikke i praksis undermineres herved.

Eksempler på problemer

- **Eksempel A:** En hjemløs, stofafhængig og stærkt kaotisk borger søger væk fra sit almindelige nærområde og bliver indskrevet på et herberg i en anden kommune, hvor vedkommende dog kun formår at blive for en kortere periode. Borgeren når at blive CPR-registreret på herberget, hvorfor udbetalingen af kontanthjælp fra den oprindelige kommune indstilles. Efter kort tid forlader borgeren herberget og bevæger sig videre til en ny kommune, inden vedkommendes kontanthjælpsansøgning er behandlet i kommunen, hvor borgeren ganske kortvarigt opholdt sig på herberget. Derved har opholdet på herberget reelt ikke bevirket ret meget andet end at borgeren nu står uden forsørgelsesgrundlag, fordi der ikke længere udbetales kontanthjælp, selvom der ingen reel ændring er sket i borgerens livssituation. I sådanne tilfælde kan der gå en rum tid, før det lykkes de ramte at blive genetableret ift. forsørgelsesgrundlag. Dette med massiv social deroute samt sandsynlighed for øget diverse kriminalitetsinvolvering til følge.
- **Eksempel B:** Efter bistand fra Gadejuristen lykkes det en hjemløs borger at blive registreret i den kommune, hvor

hun i fire år har haft sit reelle ophold. Da hun giver udtryk for, at hun gerne vil besøge sin familie i en uges tid i løbet af sommeren, bliver det oplyst af en kommunal sagsbehandler, at opholdet (pga. CPR-lovgivningen) kan medføre, at den hjemløse borger risikerer at blive registreret på besøgsadressen. Det skal nævnes, at kommunen på intet tidspunkt har udtrykt nogen tilsvarende iver for at registrere den hjemløse i denne kommune, selvom man længe har været bekendt med, at det var her borgeren reelt havde sit ophold.

- **Eksempel C:** En borger, der med Gadejuristens bistand er indskrevet på herberg, afventer endelig afklaring om, hvilken kommune, der er handle-/opholds-/betalingskommune. Der kan derfor ikke træffes afgørelse om størrelsen på egenbetalingen, da det afhænger af, hvilken kommune, der skal betale. Borgeren bliver derfor ikke opkrævet egenbetalingen løbende, men oparbejder i stedet gæld, der først vil blive krævet betalt, når afgørelsen er truffet. Det er bestemt ikke givet, at borgeren stadig har pengene til at indfri egenbetalingskravet for tidligere måneder, når afgørelsen træffes.
- **Eksempel D:** En borger, der har ophold på herberg, ansøger kommunen, hvori herberget ligger, om fysiske hjælpemidler (benprotese). Kommunen giver afslag med henvisning til, at den tidligere hjemkommune er handlekommune. Den tidligere hjemkommune vil ikke tage stilling til anmodningen. Efter lovens § 9, stk. 7, kan det være korrekt, at den oprindelige kommune forbliver handlekommune, men det er uklart, hvor længe dette må opretholdes, og om opholdet i den nye kommune på et tidspunkt må anses som værende kommunen, hvor borgeren sædvanligvis opholder sig. Under alle omstændigheder bevirker kommunernes fælles afvisning, at borgeren i praksis er afskåret fra hjælp efter serviceloven.
- **Eksempel E:** En borger opholder sig løbende og vekslende i to forskellige kommuner, og ønsker at blive indstillet til bolig. Ingen af kommunerne mener at være opholdskommune. På grund af tvisten afskæres borgeren de-facto fra at blive boligindstillet.

Eksemplerne er mange flere og der bruges enorme mængder af tid både hos os, hos gadeplansarbejdere, SKP'ere osv. på at få kommunerne til at forpligte sig overfor hjemløse borgeres behov.

Gadejuristen anbefaler på baggrund af ovenstående, at:

1. Der redegøres mere præcist for det skøn, de vurderinger, som kommunerne skal foretage vedrørende opholdskommune.
2. Det bør præciseres, at der omgående bør indgås en direkte dialog mellem kommunerne med henblik på omgående afklaring, når der er uenighed om, hvilken der er handlekommune.
3. Der bør i vejledningen redegøres for, hvordan det undgås at CPR-lovgivningen underminerer de hensyn, som reglerne om opholds- og handlekommune skal sikre, herunder først og fremmest at der handles, så den udsatte borger får den hjælp i tide, som vedkommende har behov for og krav på.

Med venlig hilsen

Gadejuristen

Værnedamsvej 7A, 1.
DK-1819 Frederiksberg C
Tlf. 33 31 00 75
Fax 33 31 00 78
Mobil 26 79 19 69
kontakt@gadejuristen.dk
www.gadejuristen.dk

Fra: Lovekspeditionen (mailto:publikationer@sim.dk)

Sendt: 30. oktober 2017 10:36

Til: Udsendelse fra Børne- og Socialministeriet <dpudsend@sm.dk>

Cc: Elsebeth Jarl Brunés <ejb@sm.dk>; Elsebeth Jensen <ejj@sm.dk>

Emne: Høring over udkast til vejledning om retssikkerhed og administration på det sociale område

Børne- og Socialministeriet
Holmens Kanal 22
1060 København K

Landgreven 4
1301 København K

Tlf. 33 92 84 00

rr@rigsrevisionen.dk
www.rigsrevisionen.dk

Høring over udkast til vejledning om retssikkerhed og administration på det sociale område

29. november 2017

Rigsrevisionen modtog den 30. oktober 2017 høring over udkast til vejledning om retssikkerhed og administration på det sociale område. Vi har gennemgået udkastet for bestemmelser om statslig økonomistyring, regnskab og revision og har ikke bemærkninger hertil.

1. kontor

J.nr.: 45332

Eventuelle spørgsmål kan stilles til undertegnede på telefon 33 92 86 64 eller via e-mail til rr@rigsrevisionen.dk med anførelse af vores journalnr., der står i brevhovedet.

Med venlig hilsen

Peter Christensen
Fuldmægtig

De private sociale tilbud

Børne- og Socialministeriet
Holmens Kanal 22
1060 København K

Emdrupvej 115 A 5. etage
2400 København NV

Tlf. nr. +45 7023 3400
E-mail: los@los.dk
CVR nr. 15906987

www.los.dk

Taastrup, den 30. november 2017

Høringssvar over udkast til vejledning om retssikkerhed og administration på det sociale område

LOS – De private sociale tilbud takker for muligheden for at afgive høringssvar til udkast til vejledning om retssikkerhed og administration på det sociale område. Udkastet til vejledningen har indarbejdet ændringer, som følge af lovændringer af lov om retssikkerhed og administration på det sociale område, der er vedtaget og med forventet ikrafttræden den 1. januar 2018. LOS' høringssvar er inddelt i bemærkninger til enkelte bestemmelser.

Pkt. 230

Efter udkast til vejledningens pkt. 230 kan afgørelser truffet efter bekendtgørelse nr. 988 af 17. august 2017 af lov om social service (herefter serviceloven) § 109, stk. 3 og § 110, stk. 3 påklages. Det fremgår af sidstnævnte bestemmelser, at kommunalbestyrelsen skal tilbyde ophold på boform til kvinder, som er blevet udsat for vold, trusler om vold eller tilsvarende krise i relation til familie- eller samlivsforhold jf. § 109, stk. 3 eller midlertidige ophold i boformer til personer med særlige sociale problemer, som ikke har eller kan opholde i egen bolig jf. § 110, stk. 3. Det er ligeledes fastslået, at det er lederen af den pågældende boform, som træffer afgørelse om optagelse, hvilket der er indført lovhjemmel til jf. lovændring nr. 660 af 8. juni 2017 af lov om social service, lov om socialtilsyn og lov om retssikkerhed og administration på det sociale område § 166, stk. 2. LOS skal bemærke, at dette grundæggende strider med private leverandørers aftalefrihed. Det bør derfor præciseres, hvorvidt denne bestemmelse både er gældende for private og kommunale leverandører.

Pkt. 259

Det følger af vejledningens pkt. 259, at kommunen skal færdiggøre genvurderingsfristen inden 14 dage efter, at borgerens klage er modtaget jf. retssikkerhedsbekendtgørelsens § 12, stk. 3. Såfremt kommunen finder belæg for at skaffe yderligere oplysninger til at foretage en genvurdering. Kommunen skal lagttage officialsprincippet (officialmaksimen) ved behandling af forvaltningsretlige afgørelser, hvilke bør indskrives i vejledningen. Denne forpligtelse skal respekteres, således at borgerne ikke modtager ubearbejdede afgørelser, for at kommunerne efterfølgende kan indhente nye oplysninger og dernæst sagsbehandle sagen efterfølgende. LOS mener, at det bør fremgå, at idet kommunen allerede ved modtagelsen af klagen kan vurdere, at der ikke kan foretages en genvurdering af sagen inden for tidsfristen for 14 dage, er kommunen forpligtet til at annullere sagen hurtigst muligt. Idet kommunen kan træffe en ny afgørelse med ny varsling og klagevejledning, skal LOS bemærke, at annullationen ikke skal anvendes for at fravige reglerne for sagsbehandlingstidsfristerne.

Pkt. 298

Klager over afgørelser har ikke opsættende virkning jf. bekendtgørelse nr. 1096 af 13. september 2017 af lov om retssikkerhed og administration på det sociale område § 72. Efter udkastet til vejledningens pkt. 298 tillægges klager over ydelser efter servicelovens §§ 95, 96 og 96, §§ 32 og 36, § 114 samt § 42 ikke opsættende virkning ved indberetning af klage til Ankestyrelsen. LOS anerkender, at sådanne klager bør tillægges opsættende virkning, da nedsættelse eller frakendelse af assistance eller støtte har stor indvirkning på borgerens muligheder.

Med venlig hilsen

Anne Rugholt
Juridisk konsulent
LOS

Til: Jura og International (jurint@sm.dk)
Cc: Kathrine Gaardsted Nielsen (kg@fysio.dk)
Fra: Ann Sofie Orth (aso@fysio.dk)
Titel: VS: Høring over udkast til vejledning om retssikkerhed og administration på det sociale område
Sendt: 30-10-2017 11:28:26
Bilag: Høringsbrev.pdf; Udkast til vejledning om retssikkerhed og administration på det sociale ....pdf; Høringsliste retssikkerhedsvejledning november 2017(F2#3440707#1#3440703....pdf;

Danske Fysioterapeuter har ikke kommentarer til høringen.

Med venlig hilsen

Ann Sofie Orth
Politisk chef, cand.jur.

Danske Fysioterapeuter
Holmbladsgade 70 · 2300 København S
Tlf: +45 3341 4635
Mobil: +45 2075 1219
aso@fysio.dk · fysio.dk

Vi holder mennesker i bevægelse

Fogforening med
fog og overenskomst

Fra: Lovekspeditionen (mailto:publikationer@sim.dk)
Sendt: 30. oktober 2017 10:36
Til: Udsendelse fra Børne- og Socialministeriet <dpudsend@sm.dk>
Cc: Elsebeth Jarl Brunés <ejb@sm.dk>; Elsebeth Jensen <ej@sm.dk>
Emne: Høring over udkast til vejledning om retssikkerhed og administration på det sociale område

Børne- og Socialministeriet
Holmens Kanal 22
1060 København K
Tlf. 3392 9300, Fax. 3393 2518,
E-mail sm@sm.dk

J.nr. 2017 - 4218

Dato 30.10.2017

Børne- og Socialministeriet
Holmens Kanal 22
1060 København K
Sendt pr. e-mail til
jurint@sm.dk
ejb@sm.dk

Socialtilsyn Nord
Postadresse:
Springvandspladsen 5
9800 Hjørring
Telefon 7233 6930
socialtilsynnord@hjoerring.dk
www.socialtilsynnord.hjoerring.dk

Den 08-11-2017

Sagsnr.: 00.01.00-A50-4-14

Til Elsebeth Jarl Brunés, Specialkonsulent

**Sagsnummer 2017-4218 - Høring over udkast til vejledning om
retssikkerhed og administration på det sociale område**

Børne- og Socialministeriet sendte den 30. oktober 2017 udkast til vejledning om
retssikkerhed og administration på det sociale område i høring hos bl.a. Socialtilsyn
Nord, Hjørring Kommune.

Socialtilsyn Nord takker for denne lejlighed til at afgive høringssvar.

Socialtilsynet tager, på baggrund af det fremsendte, udkastet til efterretning og har
ingen kommentarer til forslaget i øvrigt.

Ved spørgsmål til ovenstående kan der rettes henvendelse til jurist Sarah Sieker
Juhlert på tlf. 72 33 69 92 eller e-mail saju@hjoerring.dk.

Med venlig hilsen

Sofie Tietze Borregaard
Sekretariatsleder

Til: Jura og International (jurint@sm.dk)
Cc: Elsebeth Jarl Brunés (ejb@sm.dk)
Fra: Finn Kemp (fk@lobpa.dk)
Titel: Høringssvar (udkast til vejledning om retssikkerhed og administration på det sociale område)
Sendt: 17-11-2017 14:28:01

J.nr. 2017 – 4218

Idet jeg henviser til modtagne udkast til vejledning om retssikkerhed og administration på det sociale område, kan jeg oplyse, at LOBPA ikke har bemærkninger.

Med venlig hilsen

Finn Jeppesen Løvenholdt Kemp | Juridisk chef

D: 36 35 96 92 | M: 30 43 96 14 | fk@lobpa.dk

Landsorganisationen for Børn og Ungdomme

Handicaporganisationernes Hus

Blåkinge Boulevard 2, 2630 Taastrup | 70 12 30 12 | www.lobpa.dk

---

Til: Jura og International (jurint@sm.dk)
Cc: Elsebeth Jarl Brunés (ejb@sm.dk)
Fra: Anne-Sofie Theilgaard (at@levudenvold.dk)
Titel: SV: Høring over udkast til vejledning om retssikkerhed og administration på det sociale område
Sendt: 20-11-2017 14:30:43

Vedrørende høring fremsendt under sagsnummer 2017 – 4218

Jeg kan på vegne af Lev Uden Vold oplyse, at den fremsendte høring ikke giver anledning til bemærkninger.

Med venlig hilsen

Anne-Sofie Theilgaard
Rådgiver, cand.jur.

**Lev
uden
vold**

www.levudenvold.dk

Bygmestervej 10, 1. Sal
2400 København NV
Tlf. 51 18 44 41
Mail: at@levudenvold.dk

Fra: Lovekspeditionen (<mailto:publikationer@sm.dk>)
Sendt: 30. oktober 2017 10:36
Til: Udsendelse fra Børne- og Socialministeriet <dpudsend@sm.dk>
Cc: Elsebeth Jarl Brunés <ejb@sm.dk>; Elsebeth Jensen <ejj@sm.dk>
Emne: Høring over udkast til vejledning om retssikkerhed og administration på det sociale område

Børne- og Socialministeriet
Holmens Kanal 22
1060 København K
Tlf. 3392 9300, Fax. 3393 2518,
E-mail sm@sm.dk

J.nr. 2017 - 4218

Dato 30.10.2017